

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА ЗА 2006 Г. ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2007 Г.

През 2006 г. Фондация Български адвокати за правата на човека (БАПЧ) работи по 5 проекта, един от които включваше 5 под-проекта до 30.04.2006 г., а след тази дата, от 01.05.2006 г. до 31.10.2006 г. работата продължи по 3 от първоначалните 5 под-проекта. Основни спонсори на дейността на Фондацията бяха Програма МАТРА на Холандското правителство, Отворено общество Ню Йорк, Институт Отворено общество София и USAID.

I. "Правна помощ и стратегическо водене на дела пред Европейския съд в Страсбург".

Финансиране: - OPEN SOCIETY INSTITUTE ZUG FOUNDATION (OSI)

Продължителност: 01.03.2002 г. – 29.02.2004 г.; 01.03.2004 г. – 28.02.2006 г.;
01.03.2006 г. – 29.02.2008 г.

Проектът е постоянен, от пролетта на 2000 г., като съгласно изискванията на Фондация Отворено общество Ню Йорк в края на всяка отчетна година кандидатстваме със самостоятелен проект и проекто-бюджет. През пролетта на 2006 г. на редовно заседание на Борда на OSI бе одобрен проекта за периода 01.03.2006 г. – 29.02.2008 г.

Целта на проекта е подбор на и представителство по стратегически дела пред Европейския съд в Страсбург. Поетите дела отговарят на изработените стратегически критерии на Фондацията – характерност на твърдяното нарушение и възможност за максимално въздействие върху българското законодателство и практика с оглед ефективното прилагане на европейските стандарти за правата на човека. В рамките на проекта се предоставя специализирана информация за приложението на европейските норми и практиката на съда на национално ниво, чрез предоставяне на безплатни консултации на жертви на нарушения, адвокати и неправителствени организации, участие в работни групи по промяна на законодателството, организиране на семинари, изготвяне на становища, интервюта и статии в медиите.

Както и в предишните години, наред с финансирането на дейности, OSI New York продължи да предоставя и средства за подпомагане административните разходи на фондацията.

През 2006 г. по основната дейност на проекта – Правна помощ и защита са поети 6 нови жалби пред ЕСПЧ, 10 вътрешни дела и са изготвени 8 становища по висящи жалби пред ЕСПЧ, дадени са 316 часа консултации.

През 2006 г. има постановени 7 решения на Европейския съд по дела, водени в рамките на този проект (*Сава Каров, Стилян Стайков, Стефан Бонев, Константин Янакиев, Димитър Ерменков Тошев, Верчо Василев и Христо Райчинов*).

По други 3 жалби, внесени в Съда от БАПЧ в рамките на проекта, има решения по допустимостта, постановени през 2006 г. Още 8 жалби са били комуникирани до правителството за същата година.

Финансирането на проекта за периода 1.03.2005 г. - 28.02.2006 г. възлиза на USD 60 217, от които USD 24 388 за правна помощ и защита и USD 35 829 за административни разходи.

През януари и февруари 2006 по проекта са извършени разходи в размер на USD 13 047, от които USD 5 427 за правна помощ и защита по стратегически дела и USD 7 620 за административни разходи.

Финансирането на проекта за периода 1.03.2006 г. - 28.02.2007 г. възлиза на USD 57 130, от които USD 23 090 за правна помощ и защита и USD 34 040 за административни разходи.

През март – декември 2006 г. по проекта са извършени разходи в размер на USD 45 861, от които USD 17 493 за правна помощ и защита по стратегически дела и USD 28 368 за административни разходи.

Програма за 2007 г.:

Подготвена е и е изпратена кандидатура за поредно подновяване на проекта за периода м. март 2007 г. – м. март 2008 г. Поради добре познатото условие за определяне на финансирането по този проект в пряка зависимост от очакваните други финансираня и приходи на БАПЧ, предвиждаме финансирането за евентуално одобреното подновяване на проекта за втората година (до м. март 2008 г.) да е около или малко под полученото финансиране за текущия и изтичащ на 28.02.2007 г. период. Ето защо може да се очаква известно, но не особено съществено намаляване на обема на работа в сравнение с досегашния, без да сме в състояние отсега да предвидим конкретните параметри на това намаляване.

II. “Civil Society in Support of Bulgaria’s Stable Policy for Human Rights Guarantees”.

Финансиране: Програма МАТРА на Министерството на външните работи на Холандия

Продължителност: 01.05.2003 г. – 30.04.2006 г., с допуснато от финансиращата организация 6-месечно удължаване в рамките на първоначално утвърдения бюджет (01.05. – 31.10.2006 г.); след постигане на устна договореност между SIM и

Програма МАТРА срокът 31.10.2006 г. не беше стриктно спазен и последното отчитане обхвана времето до 18.01.2007 г.

Партньори: Български адвокати за правата на човека
SIM – the Netherlands Institute for Human Rights
Национален институт на правосъдието

Проектът включва 6 относително самостоятелни под-проекта. Български адвокати за правата на човека е координатор на дейността на българските партньори и ръководи 4 самостоятелни под-проекта и още един в сътрудничество със SIM. В хода на допуснатото 6-месечно удължение БАПЧ продължи да ръководи 2 самостоятелни под-проекта (останалите два приключиха към 30.04.2006 г.) и един в сътрудничество със SIM.

Одобреният тригодишен бюджет на проекта е в размер на EUR 597 050, от които финансирането за БАПЧ е в размер на EUR 218 937. Разходите по проекта за 2006г. възлизат на EUR 60 310.

В края на 2005 г. възникна и се възприе от всички партньори идеята за 6-месечно удължаване на срока на проекта в рамките на утвърдения бюджет, като разходите за удължаването се покрият чрез извършване на необходимите вътрешни бюджетни трансформации, за които възможностите са налице. Нуждата от удължаването беше обоснована с бурната законодателна дейност, особено след изборите за 40-то Народно събрание, насочена към посрещането на изискванията на ЕС спрямо довършването на правната реформа и съответно присъединяването на България към ЕС към началото на 2007 г. Беше преценено за особено уместно да се продължат основните дейности по проекта така, че от гледище на неговите цели да бъдат обхванати новите нормативни актове и, където е възможно и вече я има, практиката по тяхното прилагане.

Предложението за удължаване бе утвърдено от Програма МАТРА със срок за приключване 31.10.2006 г. В разделите на този доклад, посветени на съответните под-проекти, ще бъдат описани по-конкретно дейностите, извършени през 2006 г.

1. “Monitoring process”, съвместно със SIM.

Проектът предвижда мониторинг и оценка на съществуващото и подготвящото се българско законодателство за съответствие с гарантираните по Конституция и международни договори права на човека. В рамките на проекта се извършва експертната оценка на материално-правните и процесуалните гаранции срещу възможни нарушения на правата на човека и наличието и/или ефективността на вътрешноправните средства за защита.

По очевидни причини Изпълнителното бюро намери за уместно дейностите, извършени по проекта през 2006 г., да бъдат описани за два отделни периода – от началото на 2006 г. до 30.04.2006 г., когато работата по проекта следваше да приключи по първоначалния график, и от 01.05.2006 г. до 18.01.2007 г., за който период бяха изпълнени дейностите по допуснатото удължаване на проекта.

От началото на 2006 г. до 30.04.2006 г.:

Бяха свикани две работни групи с представители на заинтересувани институции за обсъждане на предварителните становища на БАПЧ и СИМ: през м. януари 2006 г. по проблемите на чл. 10 от Конвенцията и през м. март 2006 г. – по чл. 14 от Конвенцията и анти-дискриминацията.

На прес-конференция през м. февруари 2006 г. представители на медиите, правната комисия на Народното събрание и НПО бяха запознати с констатациите и препоръките на СИМ по мониторинговите им доклади по чл. 8 и по чл. чл. 9 и 11 от Конвенцията. Последната подобна прес-конференция за представяне на мониторинговите доклади на СИМ по чл. 10 и по чл. 14 от Конвенцията бе проведена вече в рамките на удължението на проекта – през м. юни 2006 г.

От 01.05.2006 г. до 31.10.2006 г.:

- В рамките на дейностите, договорени за периода на удължението на проекта, БАПЧ извърши актуализиращ преглед на всички доклади на БАПЧ и СИМ, изготвени в хода на целия проект. Специално внимание бе отделено на съответствието на новоприетото поради изискванията на ЕС законодателство със стандартите по чл. 6 и чл. 13 от ЕКЗПЧОС. Прегледът обхваща и постановените междуременно и невключени дотогава в докладите решения на Европейския съд в Страсбург по дела срещу България, някои от които съдържаха важни становища на Съда по стандартите за прилагане на Конвенцията. Констатациите ни от актуализиращия преглед бяха предоставени на партньорите от СИМ с цел те да бъдат подпомогнати при изготвянето на окончателния доклад за резултатите от целия проект. След допълнително неформално съгласуване между СИМ и Програма МАТРА окончателният доклад на СИМ бе готов с известно просрочие - в края на м. ноември 2006 г. - и във всичките му отделни части е вече преведен на български език.
- Най-важните и актуални резултати от проекта бяха представени на финална еднодневна конференция, проведена на 07.10.2006 г. Основните теми за дискутиране бяха посветени на: а) институционалните гаранции за независимост на българския съд; б) българският закон и практика и изискванията на Европейската конвенция за процедурни гаранции за закрила на основните права и свободи; в) процедурните гаранции за правото на лична свобода по чл. 5 от Конвенцията; г) закрилата на правото на собственост по чл. 1 от Протокол № 1, правната стабилност и изпълнението на съдебните решения и продължителността на съдебните производства по граждански и административни дела и д) националните мерки за укрепването на механизма на Конвенцията, хармонизацията на националното законодателство и практика с изискванията на Конвенцията и реформата на съдебната система и генералните мерки в изпълнение на решенията на ЕСПЧ. Изложенията по темите бяха подготвени от по един участващ в екипите на БАПЧ и СИМ, работили по проекта. Освен от партньорските организации, интерес към участие в конференцията проявиха 43 представители на различни институции,

между които 17 съдии, 1 следовател от НСлС, 8 адвокати, 3 служители на Министерството на вътрешните работи, 1 от Министерството на правосъдието, 2 от членовете на Комисията за защита от дискриминация; 2 служители на посолството на Финландия и 1 – на посолството на ФРГ, представители на 5 правозащитни НПО и др. Работата на конференцията получи много добри отзиви както по време на провеждането ѝ, така и в дните непосредствено след това.

Разходите по този проект през 2006 г. възлизат на EUR 19 054.

2. “Legal help and litigation”. Самостоятелен проект.

- До изтичането на първоначалния срок на проекта (30.04.2006 г.) БАПЧ продължиха, чрез подбор и представителство по избрани дела, да търсят промяна в практиката на съдилищата по тълкуването и приложението на международните норми по правата на човека. Успоредно с установяването на несъответствия в законодателството и практиката и изготвянето на предложения за промяна, все така бяха подбрани и поемани дела по тестови случаи, фокусирани върху набелязаните в началото на проекта десет теми. Чрез делата отново се целеше установяването на (не)съществуващите правни гаранции в законодателството за защита правата на човека и тяхната ефективност. Продължи предоставянето на безплатни консултации на граждани, адвокати и неправителствени организации и участието в работни групи по изменение на законови и подзаконови нормативни актове. Беше подготвено становище по конституционно дело № 11/2005 г. на КС.
- В рамките на удължението (01.05.2006 г. – 31.10.2006 г.) работата по проекта продължи чрез предоставянето на консултации на адвокати и неправителствени организации

Разходите по този проект през 2006г. възлизат на EUR 17 588. За една година са подадени 3 жалби, 1 допълнение към жалба - нови действия по нова информация, 3 допълнителни становища до ЕСПЧ и са поети 5 дела пред вътрешни съдилища; предоставени са 251,5 часа писмени и устни правни консултации.

През 2006 г. има постановено 1 решение на Европейския съд по дело, водено в рамките на този проект (*Любима Калпачка*). През същата година в рамките на този проект 3 жалби са били комуникирани до правителството.

3. Списание Права на човека. Самостоятелен проект

В рамките на проекта Програма МАТРА на Министерството на външните работи на Холандия продължи да финансира издаването на Списание Права на човека.

През 2006 г. от печат излязоха 5 книжки на следните теми: бр.3/2005 г. – “Защита срещу дискриминация”, бр.4/2005 г. – “Защита срещу дискриминация - продължение”, бр. 2/2006 г. – “Новият Наказателно-процесуален кодекс” и бр. 3/2006 г. – “Омбудсман” и бр. 4/2006 г.

Разходите за 2006 г. възлизат на EUR 15 158.

Програма за 2007 г.

Поради важността на списанието и независимо от приключването на проекта по Програма МАТРА, публикуването му ще продължи чрез търсене на допълнителни източници за финансиране – нови спонсори, приходи от стопанската дейност на Фондацията, в т. ч. приходи от реклами.

4. Публикуване на решенията на Европейския съд по дела срещу България.

Финансирането по този проект продължи да се извършва както от програма МАТРА, така и от приходите от стопанската дейност на фондацията.

По този проект Български адвокати за правата на човека пое ангажимента да преведе и разпространи преводите на всички решения постановени от ЕСПЧ по дела срещу България. След известни колебания в броя на решенията срещу България през последните години, 2006 г. отбеляза връх – според официалния сайт на ЕСПЧ решенията са 45. Поради това бе запазен възприетият през 2004 г. подход - на хартиен носител да бъдат издавани само решения, които разглеждат за пръв път проблеми на българското законодателство и практика или разглеждат от различен аспект вече дискутирани проблеми в предишни решения. За да могат обаче максимален брой читатели да се запознаят с преводите на *всички решения*, продължихме договорните си отношения с АПИС и през цялата 2006 г. всички решения бяха публикувани в продукта АПИС – Практика.

През 2006 г. на хартиен носител бяха издадени преводите на 6 решения в 2 книжки с тираж от 600 броя – това са решенията по делата Кехая и други, Кирилова и други, Капитал банк, Рачеви, И.Д. и Прикян срещу България. Всички постановени решения са преведени и включени в информационните продукти на Апис.

Разходите за 2006 г. са в размер на EUR 7 266.

Програма за 2007 г.

С оглед покриването на нарасналите разходи по този проект ще продължат опитите за допълнително финансиране.

Независимо от резултатите издаването на поредицата ще продължи, като разходите ще бъдат поети преимуществено от приходите от стопанската дейност на Фондацията.

5. Координация (до 30.04.2006 г.).

По този под-проект Български адвокати за правата на човека извършваха общата координация на българските партньори по проекта “Civil Society in Support of Bulgaria’s Stable Policy for Human Rights Guarantees”: организиране и провеждане на партньорски срещи, необходими за синхронизирането на различните дейности; обединяване на финансови отчети и доклади за дейността; организиране на работни срещи и пресконференции за представяне на експертните доклади на SIM; контакти с представители на изпълнителната и съдебната власт; контакти с медиите за своевременното и коректно отразяване на дейностите по проекта.

Разходите за 2006 г. са в размер на EUR 1 244.

III. “Теоретично и практическо обучение на практикуващи адвокати в стратегическо водене на дела”

Финансиране: Институт Отворено общество, София

Продължителност: януари 2005 г. - ноември 2005 г., с удължаване до м. февруари 2006 г.

Партньори: Фондация Български адвокати за правата на човека,
Фондация Правна алтернатива, Пловдив

Проектът предвижда обучение на адвокати от различни съдебни райони, провеждано от адвокатите, ангажирани в голяма част от водените до този момент дела в обществен интерес. Български адвокати за правата на човека и Фондация Правна алтернатива са неправителствени организации, работещи през последните десет години с цел да популяризират националните и международни стандарти и актове в областта на правната защита на правата на човека, на практиката по прилагането им, на вътрешните и международни процедури за защита на правата на човека и утвърждаването им като действителен механизъм. С дейността си тези две организации се стремят да въздействат върху законодателството и практиката в страната чрез поемане на случаи, разкриващи типични или често срещани нарушения на правата на човека или несъответствие между българското законодателство и изискванията на международните инструменти.

Дългосрочна цел на проекта е установяване на трайна съдебна практика и правна сигурност при защитата на значими права и свободи. Това би могло да се постигне чрез предоставяне на качествено обучение на адвокати и последващо нарастване на броя и ефективността на делата в обществен интерес.

Основни цели на проекта са: повишаването качеството на юридическата защита на основните права и свободи на личността чрез споделяне на опит и обучение на практикуващи юристи от различни съдебни райони за водене на дела в публичен интерес; разработване и утвърждаване на обучение, годно да бъде включено в постоянните програми за повишаване на професионалната квалификация на адвокатите; подготовка и издаване на сборник с практически материали за подбор и водене на стратегически дела; събиране и обработка на информация за необходимото по мнение на колегите обучение, което би могло да се ползва при изготвяне на програмата за обучение в Центъра за обучение на адвокати.

Поради известни технически забавяния на някои от дейностите по проекта бе постигнато съгласие срокът му да се удължи до м. февруари 2006 г.

Проектът приключи с провеждането на последните две работни обучителни срещи с адвокати от градовете Стара Загора и Пазарджик.

Отпуснатото финансиране по проекта е в размер на USD 19 759, от които:

- USD 17 119 са отпуснати за провеждането на работните срещи, изготвянето на сборник с материали за водене на дела в обществен интерес и заплащането на лекторските хонорари.

- USD 2 640 са отпуснати за административни разходи.

През 2006 общите разходи по проекта възлизат на USD 6 343 и се разпределят както следва:

- USD 5 704 – разходи за провеждането на работните срещи, изготвянето на сборник с материали за водене на дела в обществен интерес и заплащането на лекторските хонорари.
- USD 639 - административни разходи.

IV. “УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО В СФЕРАТА НА ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА В БЪЛГАРИЯ”

Финансиране: USAID

Продължителност: ноември 2005 г. - август 2006 г.

Осъществява: Фондация Български адвокати за правата на човека
с подкрепата на Националния институт на правосъдието

Проектът “Усъвършенстване на правораздаването в сферата на защита на правата на човека в България” на Фондация БАПЧ бе с продължителност 9 месеца и включваше дейности в следните три направления:

- подготовка и издаване на безплатно приложение към списание “Правата на човека”, посветено на практиката на вътрешните съдилища в сферата на защитата на човешките права и свободи;

- изработване на програма за начално обучение на магистрати по права на човека, която да стане част от постоянната програма на Националния институт по правосъдие (НИП) за начално обучение и начална квалификация, и провеждане на 5-месечен тренинг-курс на 15 обучители от НИП, както и разработване на комплект от учебни материали във връзка с програмата.

- създаване на компютърна база данни по права на човека за ползване от НИП в началното и текущото обучение на магистрати.

Целта на проекта бе чрез осъществяването на посочените три относително самостоятелни направления да се засилят гаранциите за човешките права и свободи в България, като се повиши информираността и чувствителността на магистратите и практикуващите юристи по отношение на съществуващите международни стандарти в тази сфера и относно прякото действие във вътрешното право на Конституцията, ЕКПЧ и други основни международни актове, ратифицирани и влезли в сила за страната.

Проектът бе адресиран пряко към магистратите, доколкото целеше повишаването на тяхната информираност както относно съществуващата до момента практика, така и по отношение на възможностите за прякото прилагане на основните правозащитни инструменти в работата им. От резултатите на проекта обаче без съмнение ще се ползва цялата правна общност – адвокати, учени, студенти по право, както и всички лица, чиито права са застрашени.

Работата по проекта приключи успешно и по трите направления съобразно утвърдения график.

Отпуснатото финансиране по проекта е в размер на USD 19 991 от които:

- USD 17 780 са отпуснати за издаването на безплатното приложение към списание “Права на човека, за изработването на програма за начално обучение на магистрати и за създаване на компютърна база данни за ползване от НИП.
- USD 2 211 са отпуснати за административни разходи.

През 2006 общите разходи по проекта възлизат на USD 16 563 и се разпределят както следва:

- USD 14 702 – разходи за издаването на безплатното приложение към списание “Права на човека, за изработването на програма за начално обучение на магистрати и за създаване на компютърна база данни за ползване от НИП.
- USD 1 861 - административни разходи.

V. Нов проект: “Мониторинг и сравнително–правен анализ на частното съдебно изпълнение”

Финансиране: USAID

Продължителност: 01.08.2006 г. – 01.06.2007 г.

Осъществява: Фондация Български адвокати за правата на човека
с подкрепата на Камарата на частните съдебни изпълнители

Проектът предвижда провеждането на следните дейности:

- извършване на обхвaten мониторинг и сравнително–правен анализ на новосъздаденото със Закона за частните съдебни изпълнители частно съдебно изпълнение, представляващо непознат до момента инструмент на българското гражданско процесуално право;
- представяне на резултатите на мониторинга под формата на препоръки и предложения за изменения на нормативни актове.

Аналитичната фаза на проекта включва, в рамките на първите девет месеца от изпълнението му, формирането на работна група от петима адвокати, работещи с БАПЧ, всеки от които ще отговаря за едно от направленията на мониторинга, а именно:

- Подробен анализ на мнението на практикуващи адвокати и съдии - изпълнители. Член на работната група ще изготви съответен анкетен лист, който ще се разпространи веднъж в началото на проекта и веднъж в края му. Въз основа на така събраните мнения работната група ще подготви доклад, структуриращ множеството проблеми в организацията и мнение за ефективността и необходимостта от частното съдебното изпълнение.
- Анализ на вътрешно–правната уредба - както на законовата рамка, така и на подзаконовите актове, свързани с материята.
- Сравнително-правен анализ на три европейски правни системи, сходни на българската, при които съществува ефективно частно съдебно изпълнение.

- Статистически и правен анализ на дейността на частното съдебно изпълнение и държавното съдебно изпълнение от гледна точка на натовареност и ефективност.
- Проучване на практиката на ЕСПЧ, във връзка с делата по неефективност на съдебното изпълнение, с оглед на потенциалните нарушения при действащата уредба и практика, в сравнение с очертаната рамка от ЕС в светлината на чл. 6.

В края на всяко тримесечие от действието на проекта ще се осъществява съвместна среща на работната група и представители на Камарата на частните съдии-изпълнители и представители на Министерство на правосъдието, на която ще се предоставят и ще се обсъждат резултатите.

В рамките на заключителната фаза, след изтичане на деветте месеца на мониторинга и приключване на третата работна група, през последния – десети - месец на проекта ще се премине към обобщаването на материалите от аналитичната дейност и изготвянето на препоръки от името на БАПЧ и Камарата на частните съдии-изпълнители. Препоръките ще бъдат изпратени до Народното събрание, що се отнася до приложимите закони, и на Министерство на правосъдието, що се отнася до подзаконовите актове. Освен препоръките, работната група ще представи и предложения за изменения на нормативни актове, отнасящи се до промени и допълнения в приложимото законодателство, целящи усъвършенстване на дейността на частните съдии-изпълнители.

През 2006 г. бе сформирана работната група от адвокати, работещи с БАПЧ. Тя проведе няколко заседания, на които членовете разпределиха по между си направленията по мониторинга, а също така обсъждаха хода на подготовката и проблемите, възникнали в процеса на работа по направленията. Беше подготвен анкетният лист и по него започна събирането на информация по първото направление на аналитичната фаза на проекта.

Отпуснатото финансиране по проекта е в размер на USD 22 000 от които:

- USD 19 400 са отпуснати за формирането на работна група и провеждането на работни срещи, подготовка на доклади, препоръки и законопроекти, провеждането на пресконференции и други договорни услуги.
- USD 2 600 са отпуснати за административни разходи.

През 2006 общите разходи по проекта възлизат на USD 9 019 и се разпределят както следва:

- USD 7 672 – разходи за формирането на работна група и провеждането на работни срещи, подготовка на доклади, препоръки и законопроекти, провеждането на пресконференции и други договорни услуги.
- USD 1 347 - административни разходи.

Дейности през 2007 г.

Отчетените за 2006 г. и описани по-горе дейности сложиха началото на работата по проекта. Неговото цялостно продължаване и приключване предстои през 2007 г. по детайлно разработен график, който е негова неотделима част.

Проекти, чието финансиране беше отказано

1. Проект: “Правосъдието е човешко право”.

Дейности:

- Анализ на законопроекта и новоприети нормативни актове от гледна точка на правото на справедлив процес и ефективните средства за защита.
- Въз основа на резултатите от мониторинга – подаване на предложения за конкретни законодателни изменения.
- Установените проблеми при мониторинга ще бъдат атакувани чрез стратегически дела пред национални и международни съдилища.

Срок: 3 г.

Бюджет: 300 000 щ.д.

Състояние: Подадено писмо за намерения до СЕЕ Trust през април 2006 г. Не бяхме поканени да кандидатстваме с проект.

2. Проект: “Обучение на адвокати по стандартите на ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ”

Партньор: ЦОА “Кръстю Цончев”

Дейности:

- Изработване на програма за обучение на адвокати по ЕКПЧ, която да стане част от обучителната програма на ЦОА
- Провеждане на девет обучителни семинара за тестване и усъвършенстване на програмата

Срок: 18 м.

Бюджет: 65 000 щ.д.

Състояние: Подадено писмо за намерения до СЕЕ Trust през октомври 2006 г. Не бяхме поканени да кандидатстваме с проект.

3. Проект: “Достъп до съд и обхват на съдебния контрол в българското административно правосъдие в светлината на изискванията на Европейската конвенция за правата на човека и на практиката на Европейския съд по правата на човека”

Дейности:

- анализ на административното законодателство и съдебна практика в светлината на изискванията на ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ
- провеждане на семинар със съдии и представители на доктрината и законодателната и изпълнителната власт
- внасяне на законодателни предложения
- издаване на 1 брой на списание Правата на човека по темата
- издаване и разпространение на 3 от най-важните скорошни решения на ЕСПЧ, свързани с темата

Срок – 6 месеца.

Бюджет: 23 960 щ.д.

Състояние: Проектът беше подаден до USAID и през декември 2006 г. ни отговориха, че ни отказват финансиране.

VI. Други дейности

- Представител на БАПЧ изложи вижданията ни и по този начин даде значителен принос към дискусиата по време на срещата между Европейския съд по правата на човека и правозащитни НПО от Европа, състояла се на 10.04.2006 г. в Страсбург и посветена на усъвършенстването на работата на Съда.
- По договореност със Софийската адвокатска колегия (САК) през м. октомври 2006 г. в гр. Хисар бе проведен 3-дневен семинарен курс на обучение на около 60 адвокати от САК по утвърдените от Европейската конвенция и ЕСПЧ стандарти за защита на основните права и свободи и по функционирането на защитните механизми на Конвенцията. Лекциите бяха подготвени и изнесени изключително от колеги, работещи за БАПЧ.
- Представител на БАПЧ взе участие в работната група, свикана от министъра на правосъдието за подготвяне на проект за Национална стратегия за подпомагане на пострадалите от престъпления и изработване на проект на Закон за подпомагане и финансова компенсация на пострадалите от престъпления. През м. септември 2006 г. Стратегията бе приета от Министерския съвет. Законът бе приет в края на м. декември 2006 г. и е в сила от 01.01.2007 г.

Програма за 2007 г.:

1. Нов проект – “Гражданското общество в подкрепа на ефективна правна реформа. Обществени дебати върху проблемни области на българското законодателство и практика в светлината на международните стандарти за защита на човешките права”

Финансиране: Институт Отворено общество – гр. София

Продължителност: март 2007 г. - ноември 2007 г. (възможни са уточнения след подписване на договора)

Партньори: Фондация Български адвокати за правата на човека

Фондация “Гъливер Клиринг Хауз” (Център за култура и дебат “Червената къща “Андрей Николов”)

Проектът има за цел да допринесе за засилването на обществения натиск върху властите за провеждане на ефективна и последователна правна реформа.

Проектът има следните подцели:

- Повишаване на информираността на неправителствените организации и широката общественост относно стандартите за защита на правата на човека;

- Дефиниране на целта на правната реформа в България.
В рамките на проекта ще се проведат осем обществени дебати върху следните теми:
- Право на живот и забрана на изтезанията, нечовешкото и унижителното третиране или наказание;
- Право на свобода и сигурност;
- Право на справедлив процес в разумен срок;
- Право на собственост;
- Право на придвижване; права на чужденците, застрашени от експулсиране;
- Право на зачитане на личния и семеен живот;
- Свобода на изразяване;
- Свобода на мисълта, съвестта и религията; свобода на събранията и сдружаванията;
- Забрана на дискриминацията.

В рамките на проекта е предвидено и публикуването на 3 броя от списание “Правата на човека”.

Проектът беше планиран за изпълнение през 2006 г. Поради забавянето на официалното одобряване от страна на Институт Отворено общество – гр. София, отпускането на финансирането в самия край на 2006 г. и необходимостта от известни трансформации в рамките на бюджета, цялостната дейност по проекта ще се извърши през 2007 г. Предстои формалното подписване на договора, при което ще се конкретизира и периодът на изпълнение.

Отпуснатото финансиране по проекта е в размер на USD 12 060 от които:

- USD 11 390 са отпуснати за издаването на 3 бр. на списание “Права на човека, за резюмирането на 10 мониторингови доклада и за воденето на дискусии.
- USD 670 са отпуснати за административни разходи.

2. Проект: “Обучение на обучители по ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ”

Партньор: ЦОА “Кръстю Цончев”

Дейности:

- Обучение на адвокати-обучители, с цел създаване на капацитет за обучение на адвокати по ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ
- Провеждане на обучителни семинари за проверка на придобитата квалификация и умения на обучителите

Бюджет: 15 000 евро

Срок: 18 месеца

Състояние: Проектът е в процес на разработка и до края на февруари 2007 г. ще бъде подаден пред Посолството на Кралство Холандия в България в рамките на програмата MATRA CAP Small Embassy Projects.

3. Проект: Ролята на неправителствения сектор в България в процеса на изпълнение на решенията на ЕСПЧ

Партньор: Омбудсмана

Дейности: Изготвяне на пилотен анализ на (не)изпълнението на определен брой ключови решения на ЕСПЧ срещу България. Съвместни действия с Омбудсмана с цел изработване на институционален механизъм за изпълнение на решенията на ЕСПЧ и за проследяване на практиката му с оглед хармонизиране на българския закон и практика със стандартите на ЕКПЧ. Използване на правомощията на Омбудсмана за атакуване на нормативни актове пред КС и други методи за въздействие и упражняване на натиск с цел изготвянето на такъв механизъм.

Срок: 18 м.

Бюджет: 70 000 щ.д.

Състояние: В процес на изготвяне е писмо за намерения, което да бъде представено на CEE Trust.

4. Проект: “Обучение на адвокати по ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ”

Дейности:

- реализиране на обучителни семинари в сътрудничество с местните адвокатски съвети при условия на самоиздръжка;
- самостоятелно реализиране на обучителни семинари при условия на самоиздръжка.

5. Проект “Повишаване капацитета на НПО в България за работа с Европейската социална харта”

Предвиждани дейности:

- Обучение на НПО по ЕСХ
- Подготовка на 2 жалби по ЕСХ до КМ
- Съпътстващи дейности за популяризиране на ЕСХ

Състояние: В процес на изготвяне е писмо за намерения, което да бъде изпратено на Charles Stuart Mott Foundation.

5. Проект “Анализ на практиката на ЕСПЧ и мерки за въздействие върху законодателната и изпълнителната власт за привеждане на законодателството и практиката ни в съответствие със стандартите по Конвенцията”

Партньори: Холандският институт за правата на човека, Съюза на съдиите в България

Дейности:

1. Анализ на практиката на ЕСПЧ, на практиката на българските съдилища и на новоприетите закони
2. Доклади
3. Мерки за въздействие:
  - предложения за генерални мерки (напр. приемане на нови законопроекта, изменение на съществуващи закони, приемане/изменение на подзаконови актове и др.) до институциите, в чиято сфера е проблемът/капацитетът за отстраняването на проблема.
  - Участие в одобрението и мониторинга върху изпълнението на приетите генерални мерки в съответствие с новите Правила на Комитета на министрите.
  - Сезиране на Комисията за защита срещу дискриминация.

- Организиране на и участие в постоянно действащ (в рамките на проекта) консултативен експертен съвет, включващ представители на законодателната и изпълнителната власт и на НПО с оглед създаването на институционален механизъм за оценка и зачитане на практиката на ЕСПЧ, включително задължение за анализ и изготвяне на доклади по решенията, механизъм на комуникация и постоянно сътрудничество между институциите за набелязването на необходимите генерални мерки. *Очакван резултат – като минимум приемането на подзаконова уредба, която да урежда гореописаните дейности. Това ще придаде допълнителна устойчивост на проекта.*
- Сигнали до Омбудсмана, предложения до Омбудсмана за сезиране на КС.
- Оспорване на подзаконовни нормативни актове пред ВАС.
- Продължаване на публикуването на решения на ЕСПЧ срещу други държави с оглед превенция на подобни нарушения, съответно жалби до ЕСПЧ, в България. Превод и публикуване на новите решения на Съда срещу България поради важността на достъпа до тези решения на български език.
- Продължаване на публикуването на значимата практика (по прилагането на ЕСПЧ и КРБ) на българските съдилища в списанието.
- Консултации на НПО и адвокати във връзка със стандартите по Конвенцията и на граждани с оглед повишаване на информираността и предотвратяване на повторемите жалби до ЕСПЧ.

Срок: 2 г.

Бюджет: 250 000 щ.д.

Състояние: Писмо за интерес е изпратено на Oak Foundation, която се очаква да отговори дали проявява интерес към бъдещия проект в рамките на 1 месец.

VII. Размер на безвъзмездно полученото имущество и приходи от стопанска дейност

През 2006 година фондация БАПЧ продължава да предлага чрез пазарната мрежа и чрез интернет, Списание “Правата на човека”, с корична цена 8,00 лева. През 2006 година продължи издаването на поредицата “Решения на ЕСПЧ по дела срещу България”. Част от тиража се разпространява безплатно, а друга се предлага чрез пазарната мрежа. Продажбата на книгите се счита за търговска дейност по смисъла на чл. 1, ал. 1 от Търговския закон и счетоводно се отчита като такава.

През 2006 фондацията издаде 6 решения на ЕСПЧ по дела срещу България в две книжки:

- “Делата Кехая и други, Кирилова и други и Капитал банк срещу България” в тираж 600 броя, от които 100 бр. предназначени за безплатно разпространение и 500 бр. за продажба. Себестойността на една книжка е 2,75 лв. Коричната цена е 2,70 лв.
- “Делата Рачеви, И.Д. и Прикян срещу България” в тираж 600 броя, от които 100 бр. предназначени за безплатно разпространение и 500 бр. за продажба. Себестойността на една книжка е 3,88 лв. Коричната цена е 4,00 лв.

Издаването на решенията се финансира и от Програмата Матра на Министерството на външните работи на Холандия.

През 2006 г. бяха възстановени разноските по следните дела и жалби: Трайчо Асенов, Бистра Петрова и Христо Райчинов. Приходите от възстановени разноски по дела и жалби възлизат на 5 186,00 лева, този приход не влиза в приходите от Стопанска дейност.

В края на 2006 г. Фондация Български адвокати за правата на човека получи дарение от г-н Христо Георгиев Данов (с лични данни: ЕГН 5401014980, л.к. №146589188, изд. на 20.02. 2002г. от МВР гр.Пловдив, постоянен адрес: гр. Пловдив, обл. Пловдив, ул."Никола Алваджиев"12, ет.4, ап.11) в размер на 2000,00 лева. Дарението ще бъде разходвано за превод, редакция и печат на книгата "Делото Данов срещу България", както и за подобряването на компютърната база в офиса на Фондацията.

През 2006 г. приходите от стопанската дейност възлизат на 18 585,27 лв. През 2006 година фондация БАПЧ продължава да продава на "Апис – Христович" ЕООД правото на разпространение в програмните продукти на Апис на преводите на БАПЧ на решенията на ЕСПЧ по делата срещу България, както и да продава решенията на ЕСПЧ по дела срещу България на семинарите за обучение на магистрати, провеждани от ЦОМ.

Разходите са в размер на 6 729,39 лв., от които:

840,00 лв. е платен наем за зимнично помещение, което служи за склад на книгите;

26,40 лв. е платен абонамент за поддръжката на касовия апарат;

107,70 лв. са платени банкови такси.

955,79 лв. е платен авансов корпоративен данък.

4 799,50 лв. са платени за преводи и редакции на решенията на ЕСПЧ по делата Тодоров срещу България, Костов срещу България, Попов срещу България, Казакова срещу България, Янакиев срещу България, Злинсат ООД срещу България, Падалов срещу България, Тошев срещу България, Бабичкин срещу България, Йорданов срещу България, Кърчева и Щърбова срещу България, Добрев срещу България, Младенов срещу България, Калпачка срещу България, Т. Тодоров срещу България, Бонева срещу България, Содаджиев срещу България, Каяджиева срещу България и Вътеви срещу България. Тези дела не са издадени на хартиен носител и засега са дадени за разпространение само в програмните продукти на Апис.

Финансовият резултат за 2006 г. е печалба в размер на 11 855,88 лв.